

คู่มือ

โครงการ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพ
การผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล

วิสัยทัศน์

ศพท. เป็นของชุมชน ที่เป็นแหล่งสร้างสรรค์นวัตกรรม บ่มเพาะเกษตรกร
และให้บริการด้านการเกษตร เพื่อยกระดับเกษตรกรสู่ผู้ประกอบการ
และชุมชนเกษตรสู่ความยั่งยืน

Motto

“เครือข่าย เข้มแข็ง และยั่งยืน”

คำนำ

โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เป็นงานนโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ต้องมีการบูรณาการขับเคลื่อนการดำเนินงานจากทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อให้ ศพก. เป็นศูนย์กลางในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต การบริหารจัดการ และการตลาดแก่เกษตรกร รวมทั้งการให้บริการทางการเกษตร เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในพื้นที่ และที่สำคัญคือเป็นกลไกในการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานต่าง ๆ ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาการเกษตรในพื้นที่

คู่มือโครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ได้จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานตามโครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) และให้เจ้าหน้าที่มีความชัดเจนในการดำเนินงาน และเกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายของโครงการ

กองวิจัยและพัฒนางานส่งเสริมการเกษตร

กรมส่งเสริมการเกษตร

ตุลาคม 2563

คู่มือโครงการส่งเสริมการเกษตร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

โครงการ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

1. หลักการและเหตุผล

จากนโยบายคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) และรัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร โดยเน้นให้มีศูนย์เรียนรู้ด้านการเกษตรในชุมชน เพื่อให้เป็นจุดถ่ายทอดความรู้ด้านการเกษตรของชุมชน และเป็นพื้นที่ให้บริการข้อมูลข่าวสารและบริการด้านการเกษตร ประกอบกับในสภาวะปัจจุบัน สถานการณ์การผลิตสินค้าเกษตรของเกษตรกรมีปัญหาในเรื่องต้นทุนการผลิตที่ค่อนข้างสูง ปัญหาโรคแมลง และพื้นดินขาดความอุดมสมบูรณ์ ทำให้ผลผลิตที่ได้มีปริมาณน้อย และมีคุณภาพต่ำ เกษตรกรส่วนใหญ่จึงประสบกับปัญหาการขาดทุน เกิดหนี้สิน และไม่สามารถพึ่งพาตนเองได้

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมส่งเสริมการเกษตร จึงได้จัดตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ขึ้น เพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรของชุมชนสำหรับแก้ไขจากปัญหาของชุมชนและสามารถตอบสนองความต้องการด้านการเกษตรของชุมชนได้ และเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมการเกษตร โดยเน้นการเรียนรู้จากเกษตรกรต้นแบบที่ประสบความสำเร็จในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ในประเด็นการเพิ่มผลผลิต การลดต้นทุนการผลิต การพัฒนาคุณภาพและการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการผลิต ตลอดจนยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่องตลอดฤดูกาลผลิต เกษตรกรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเกษตรกรต้นแบบ ในลักษณะของเกษตรกรสอนเกษตรกร เพื่อให้เกษตรกรที่มาเรียนรู้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และเกิดจิตสำนึกในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ที่มีการใช้ปัจจัยการผลิตได้อย่างเหมาะสม และนำองค์ความรู้ที่ได้รับจาก ศพก. ไปประยุกต์ใช้เพื่อลดต้นทุนการผลิต เพิ่มปริมาณและคุณภาพของผลผลิต ผลผลิตสินค้าที่ค้ำประกันถึงสภาพแวดล้อม และมีระบบการผลิตที่พึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน รวมทั้งยังเป็นจุดที่ให้บริการข้อมูลข่าวสารและบริการด้านการเกษตรต่าง ๆ กับเกษตรกร อีกทั้งยังใช้เป็นจุดนัดพบในการพบปะพูดคุยของเจ้าหน้าที่กับเกษตรกร และเกษตรกรกับเกษตรกรด้วยกันเอง

2. วัตถุประสงค์

2.1 เป็นศูนย์กลางในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต การบริหารจัดการ และการตลาดแก่เกษตรกร รวมทั้งการให้บริการทางการเกษตร และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในพื้นที่

2.2 เพื่อเป็นกลไกในการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานต่าง ๆ ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาการเกษตรในพื้นที่

3. เป้าหมาย/สถานที่ดำเนินการ

ดำเนินการใน 7 อำเภอ ประกอบด้วย

3.1 ศูนย์หลัก ได้แก่ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอละ 1 ศูนย์ รวม 7 ศูนย์

3.2 ศูนย์เครือข่ายอื่น ๆ เช่น ศูนย์เรียนรู้ด้านบัญชี ศูนย์เรียนรู้ด้านปศุสัตว์ ศูนย์เรียนรู้ด้านประมง ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ศูนย์เครือข่ายเฉพาะด้านต่าง ๆ รวม 140 ศูนย์

4. กิจกรรม และวิธีการดำเนินงาน

การดำเนินงานโครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร เป็นงานนโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ต้องมีการบูรณาการขับเคลื่อนดำเนินงาน จึงขอให้จังหวัดบูรณาการงานและงบประมาณจากทุกหน่วยงานในพื้นที่ที่สังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในการจัดทำแผนตามแบบฟอร์มแผนและตัวอย่าง ในภาคผนวก 1 ประกอบด้วย

1) แผนปฏิบัติการบูรณาการขับเคลื่อนการดำเนินงานของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (แผน ราย ศพก.) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2564 (ภาคผนวก 1.1)

2) แผนการอบรมเกษตรกรของ ศพก./ ศูนย์เครือข่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2564 (ภาคผนวก 1.2)

3) แผนการจัดงานวันถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเริ่มต้นฤดูกาลผลิตใหม่ (Field day) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 (โดย Log in เข้าสู่ระบบรายงาน ศพก. (<https://learningpoint.doae.go.th/login>) และบันทึกข้อมูลแผนการจัดงาน Field Day (https://learningpoint.doae.go.th/field_day/plan))

ทั้งนี้ ขอให้อำเภอจัดส่งแผนข้อ 1 – 2 (จำนวน 2 แผน) ถึงกลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศ ทาง E-mail : lakmuang.k@gmail.com **ภายในวันที่ 21 ธันวาคม 2563** บันทึกแผนข้อ 3 (จำนวน 1 แผน) ผ่านระบบรายงาน ศพก. (http://learningpoint.go.th/field_day/plan) ให้แล้วเสร็จ**ภายในวันที่ 18 พฤศจิกายน 2563**

กิจกรรมการดำเนินงานของ โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 มี ประกอบด้วย 5 กิจกรรมหลัก คือ

การดำเนินงานในส่วนศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) และศูนย์เครือข่าย

- 4.1 การพัฒนาศักยภาพ ศพก. และศูนย์เครือข่าย
- 4.2 การบริหารจัดการเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงาน
- 4.3 การสนับสนุนการให้บริการของ ศพก.
- 4.4 การพัฒนาเกษตรกร
- 4.5 การติดตาม และรายงานผลการดำเนินงาน

ซึ่งมีวิธีการดำเนินงาน ดังนี้

การดำเนินงานในส่วนศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) และศูนย์เครือข่าย

4.1 การพัฒนาศักยภาพของ ศพก. และศูนย์เครือข่าย

เป้าหมาย เป็นการพัฒนาศักยภาพ ศพก. และศูนย์เครือข่ายให้มีความพร้อมในการเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรของชุมชน และเป็นสถานที่ให้บริการข่าวสารและบริการด้านการเกษตร ประกอบด้วย

4.1.1 การพัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

เป้าหมายหลัก ปี 2564 มุ่งเน้นพัฒนา ศพก. ทุกแห่ง (7 ศูนย์) สามารถผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและได้รับการรับรองคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย

เป้าหมายรอง สนับสนุน และพัฒนา ศพก. ที่มีศักยภาพและความพร้อม ดังนี้

1) การนำนวัตกรรม เทคโนโลยีการเกษตรที่เหมาะสมไปใช้ในการดำเนินงาน และเรียนรู้เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับพื้นที่ รวมถึงการเรียนรู้จากศูนย์ AIC (Agritech and Innovation Center)

2) การต่อยอดเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

การพัฒนา ศพก. ดำเนินการโดยเกษตรกรต้นแบบ คณะกรรมการ ศพก. และสำนักงานเกษตรอำเภอ ร่วมกันวิเคราะห์ศักยภาพของ ศพก. จัดทำแผนและแนวทางการพัฒนา ศพก. ประกอบด้วย

1) กำหนดหลักสูตรการเรียนรู้ การกำหนดหลักสูตรการเรียนรู้ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร จัดทำแผนการเรียนรู้ของเกษตรกรที่จะเข้ามาเรียนรู้ที่ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรหรือศูนย์เครือข่ายให้สอดคล้องกับประเด็นการพัฒนาและความต้องการของชุมชน ตลอดจนการเชื่อมโยงการถ่ายทอดความรู้ เทคโนโลยีจากศูนย์ AIC (Agritech and Innovation Center) มาถ่ายทอดสู่เกษตรกรตามความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่ โดยเน้นประเด็นหลักในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (เพิ่มผลผลิต ลดต้นทุนการผลิต และพัฒนาคุณภาพผลผลิต) ประกอบไปด้วย หลักสูตรหลัก หลักสูตรบังคับ และหลักสูตรเสริม ดังนี้

1.1) หลักสูตรหลัก ได้แก่ การลดต้นทุน มาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตร Zoning บัญชีครัวเรือน การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรหลักของ ศพก. ทางเลือกในการผลิตตามความต้องการของชุมชน และการผลิตตามกิจกรรมแปลงใหญ่ การผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย และการรับรองคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร

1.2) หลักสูตรบังคับ ได้แก่ เศรษฐกิจพอเพียง เกษตรทฤษฎีใหม่ และเกษตรผสมผสาน

1.3) หลักสูตรเสริม เช่น การใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า องค์กรเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน แผนธุรกิจ หรือหลักสูตรอื่น ๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการและบริบทของชุมชน

2) การพัฒนาฐานเรียนรู้ พัฒนาฐานเรียนรู้เพื่อที่จะเป็นจุดถ่ายทอดเทคโนโลยี จุดสาธิตของศูนย์เรียนรู้ฯ ที่สอดคล้องและสนับสนุนหลักสูตรการเรียนรู้ โดยให้มององค์ความรู้ของฐานการเรียนรู้ นั้น ๆ ประจำไว้ที่ฐานการเรียนรู้ด้วย(เพื่อให้ผู้สนใจเข้ามาศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเองได้) ทั้งนี้ สามารถประสานงานและบูรณาการกับหน่วยงานต่าง ๆ ในการสนับสนุนการพัฒนาฐานเรียนรู้ตามบทบาทของแต่ละหน่วยงาน

3) การพัฒนาแปลงเรียนรู้ การปรับปรุงและพัฒนาแปลงเรียนรู้ของเกษตรกรให้มีความพร้อมในการถ่ายทอดความรู้ในเรื่องของการลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ที่ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้งจัดทำป้ายแปลงเรียนรู้ให้เห็นได้ชัดเจน

4) การพัฒนาพื้นที่บริเวณศูนย์ฯ สิ่งอำนวยความสะดวก รวมทั้งจัดทำ/ปรับปรุงข้อมูลประจำศูนย์ ให้มีความพร้อมในการให้บริการ โดยสำนักงานเกษตรอำเภอ เกษตรกรต้นแบบ และเจ้าของศูนย์เครือข่าย ประสานงานและบูรณาการกับหน่วยงานต่าง ๆ ในการสนับสนุนการพัฒนา

5) แผนที่แสดงที่ตั้ง ศพก. และศูนย์เครือข่าย เพื่อให้มีการเสริมหนุน ศพก. กับศูนย์เครือข่าย ซึ่งกันและกันในการถ่ายทอดความรู้และการให้บริการด้านการเกษตรของชุมชน ทั้งนี้ ต้องมี “แผนที่แสดงที่ตั้ง ศพก. และศูนย์เครือข่าย พร้อมเทคโนโลยีเด่นแต่ละศูนย์” ติดตั้งใน ศพก.หลัก ตัวอย่างตาม [ภาคผนวก 2](#)

ทั้งนี้ สามารถปรับได้ตามความเหมาะสมของพื้นที่

4.1.2 การพัฒนาศูนย์เครือข่าย ศพก. (ยกเว้น ศจช.และ ศตปช.)

เกษตรกรต้นแบบ คณะกรรมการ ศพก. และสำนักงานเกษตรอำเภอ ร่วมกันวิเคราะห์ศักยภาพของศูนย์เครือข่าย (ยกเว้น ศจช.และ ศตปช.) เพื่อพัฒนาให้มีความพร้อมในการเป็นจุดเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้ทางการเกษตรด้านต่าง ๆ โดยการจัดทำแผนและแนวทางการพัฒนาศูนย์เครือข่าย เพื่อเสนอให้ CoO ทราบด้วย และดำเนินการพัฒนาศูนย์เครือข่ายตามแผนอย่างน้อย 3 ศูนย์ โดยมีกรอบการพิจารณาคัดเลือก ดังนี้

1) เป็นศูนย์เครือข่ายที่มีการทำงานเชื่อมโยงกับ ศพก. มาอย่างต่อเนื่อง และมีการบันทึกข้อมูลในระบบรายงาน ศพก. (<https://learningpoint.doae.go.th/login>) หัวข้อ “รายงานการดำเนินงานศูนย์เครือข่ายของ ศพก.”

2) เป็นศูนย์เครือข่ายที่มีศักยภาพในการสนับสนุนการดำเนินงานของ ศพก. แต่ยังไม่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากภาครัฐ

3) เป็นศูนย์เครือข่ายที่ยังไม่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณการพัฒนาศูนย์เครือข่าย ศพก. จากกรมส่งเสริมการเกษตรในปี 2563

4) ในการพิจารณาคัดเลือกศูนย์เครือข่าย ขอให้เป็น **มติคณะกรรมการ ศพก.** และปรากฏในรายงานการประชุมคณะกรรมการ ศพก. ด้วย

5) กรณีนอกเหนือจากเกณฑ์การพิจารณา 4 ข้อดังกล่าว ขอให้ใช้ **มติคณะกรรมการ ศพก.** และปรากฏในรายงานการประชุมคณะกรรมการ ศพก. ด้วย

ทั้งนี้ ขอให้อำเภอจัดทำบัญชีและทำเนียบศูนย์เครือข่ายตามแบบฟอร์ม [ภาคผนวก 3](#) และ [4](#) ส่งสำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล ทาง E-mail : lakmuang.k@gmail.com ดังนี้

1. ทำเนียบศูนย์เครือข่าย **ภายในวันที่ 21 ธันวาคม 2563**

2. ทำเนียบ และบัญชีศูนย์เครือข่ายทุกศูนย์ที่ได้รับการพัฒนาในปี 2563 ส่งสำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล ภายใน **วันที่ 31 มกราคม 2564**

4.2 การบริหารจัดการเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงาน

4.2.1 เวทีเชื่อมโยง ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และ แปลงใหญ่

เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานเครือข่ายระหว่าง ศพก. และแปลงใหญ่ ให้เกิดผลเป็นรูปธรรม จึงจัดให้มีเวทีเชื่อมโยง ศพก. และแปลงใหญ่ในทุกระดับ โดยจัดประชุมคณะกรรมการร่วมกันระหว่าง

2 เครื่องข่าย คือ คณะกรรมการเครือข่ายแปลงใหญ่ และคณะกรรมการเครือข่าย ศพก. ระดับอำเภอ จำนวน 7 อำเภอ และระดับจังหวัด รายละเอียด ดังนี้

1) ระดับอำเภอ จำนวน 7 อำเภอ ผู้เข้าร่วมประชุมแต่ละอำเภอประกอบด้วย ผู้แทนแปลงใหญ่ระดับอำเภอ ผู้แทน ศพก. เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอ (ผู้ดำเนินการจัดประชุม)

2) ระดับจังหวัด ผู้เข้าร่วมประชุมแต่ละจังหวัดประกอบด้วยประธานเครือข่ายแปลงใหญ่ระดับอำเภอ ประธานคณะกรรมการเครือข่าย ศพก. ระดับอำเภอตามจำนวนอำเภอในแต่ละจังหวัด เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรพื้นที่กรุงเทพมหานคร และเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัด (ผู้ดำเนินการจัดประชุม)

หมายเหตุ :

1. ให้ดำเนินการจัดประชุม 2 เครือข่าย (ศพก. และแปลงใหญ่) **ร่วมกันทุกระดับ** (ประเทศ เขตจังหวัด และอำเภอ) จำนวน 4 ครั้ง/ปี

2. การดำเนินงานให้บูรณาการงบประมาณการจัดประชุมจากโครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ร่วมกับโครงการแปลงใหญ่

4.3 การสนับสนุนการให้บริการของ ศพก.

4.3.1 การจัดงานวันถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเริ่มต้นฤดูกาลผลิตใหม่ (Field day)

การจัดงานวันถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเริ่มต้นฤดูกาลผลิตใหม่ (Field Day) โดยบูรณาการร่วมกับหน่วยงานภาคีเครือข่าย และคณะกรรมการ ศพก. ร่วมกำหนดแผนการจัดงานวันถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเริ่มต้นฤดูกาลผลิตใหม่ (Field Day) ให้สอดคล้องกับชนิดสินค้า โดยจัดที่ ศพก. หรือ ศูนย์เครือข่ายตามความเหมาะสม รายละเอียดตาม **ภาคผนวก 5** และบันทึกแผนการจัดงานในระบบรายงาน ศพก. (<http://learningpoints.doae.go.th/login>) ซึ่งงาน Field Day จะประกอบด้วย กิจกรรมหลัก ได้แก่ สถานีเรียนรู้ต่าง ๆ กิจกรรมรอง ได้แก่ การให้บริการด้านการเกษตรของหน่วยงานต่าง ๆ นิทรรศการประกอบที่เกี่ยวข้อง และกิจกรรมเสริม เช่น การแสดงและจำหน่ายสินค้าของกลุ่ม/สถาบันเกษตรกร/วิสาหกิจชุมชน ฯลฯ โดยให้เกษตรกรเข้าร่วมงาน **อย่างน้อยศูนย์ละ 100 คน** ทั้งนี้ เมื่อดำเนินการจัดงาน Field Day เสร็จสิ้นแล้วให้บันทึกผลการจัดงาน Field Day ในระบบรายงาน ศพก. (<http://learningpoints.doae.go.th/login>)

4.3.2 การสนับสนุนการให้บริการวิชาการและข้อมูลข่าวสาร

สำนักงานเกษตรอำเภอ จัดทำเอกสารวิชาการ ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของ ศพก. และเครือข่ายในอำเภอ และรายงานผลการดำเนินงานของ ศพก. ในระบบรายงาน ศพก. (<http://learningpoints.doae.go.th/login>)

4.4 การพัฒนาเกษตรกร

4.4.1 การอบรมเกษตรกร

โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับเกษตรกรผู้นำ เกษตรกรรายใหม่ หรือเกษตรกรที่เป็นสมาชิกแปลงใหญ่แล้ว หรือเกษตรกรเตรียมเพื่อจะเข้าเป็นสมาชิกแปลงใหญ่ จำนวน 30 ราย/อำเภอ **เป็นการอบรมเพื่อบ่มเพาะเกษตรกรไปสู่การส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่** โดยเป็นจัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับเกษตรกรผู้นำตามหลักสูตรและแผนการเรียนรู้ที่กำหนด เน้นกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดฤดูกาลผลิตตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร และจะต้องจัดการเรียนรู้ไม่น้อยกว่า 3 ครั้งต่อฤดูกาลผลิต สามารถจัดอบรมที่ ศพก. หรือ ศูนย์เครือข่าย ตามที่คณะกรรมการ ศพก. ได้ร่วมกันพิจารณาถึงความเหมาะสม โดยสามารถบูรณาการโครงการจากหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกกรมส่งเสริมการเกษตร เข้ามาสนับสนุนการดำเนินการได้ ตลอดจนการเชื่อมโยงการถ่ายทอดความรู้/เทคโนโลยี/นวัตกรรมการเกษตร จากศูนย์ AIC (Agritech and Innovation Center) มาถ่ายทอดสู่เกษตรกรตามความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่ และเมื่อดำเนินการอบรมเกษตรกรในแต่ละครั้งเสร็จสิ้นแล้ว ให้บันทึกข้อมูลการอบรมเกษตรกรผู้นำในระบบรายงาน ศพก. (<http://learningpoints.doae.go.th/login>)

4.5 การติดตาม และรายงาน

4.5.1 การติดตามการดำเนินงาน ศพก.

1) สำนักงานเกษตรอำเภอติดตาม สนับสนุนเกษตรกรที่มาเรียนรู้ และผลการนำไปปรับใช้ในพื้นที่ของตนเอง

2) การสรุปผลการดำเนินงาน ศพก. ดังนี้

- สำนักงานเกษตรอำเภอ สรุปผลการดำเนินงาน ศพก. ในระดับอำเภอ ส่งถึงสำนักงานเกษตรจังหวัด ภายในวันที่ 15 สิงหาคม 2564

4.5.2 การรายงานการดำเนินงาน

ให้รายงานตามลำดับชั้น โดยระดับอำเภอ และระดับจังหวัด ให้รายงานแผนและผลการดำเนินงาน ในระบบรายงานแบบ online ที่ (<http://learningpoints.doae.go.th/login>) ตามประเด็นดังนี้

- ผลการจัดอบรมเกษตรกร จำนวน 30 รายต่อศูนย์
- แผนและผลการจัดงานวันถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเริ่มต้นฤดูกาลผลิตใหม่ (Field Day)
- ศูนย์เครือข่าย
- การให้บริการของ ศพก.

ทั้งนี้ สามารถดูคู่มือการบันทึกในระบบรายงาน ศพก. ที่ <https://goo.gl/Wsck2Z>

6. ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด

6.1 ผลผลิต (output)

- 6.1.1 เกษตรกร จำนวน 210 ราย ได้รับการถ่ายทอดความรู้จาก ศพก.
- 6.1.2 จำนวนศพก.หลักที่ได้รับการพัฒนา จำนวน 7 ศูนย์
- 6.1.3 จำนวนศูนย์เครือข่ายที่ได้รับการพัฒนาอย่างน้อย จำนวน 21 ศูนย์

6.2 ผลลัพธ์ (outcome)

- 6.2.1 เกษตรกรไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 ที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้จาก ศพก. สามารถนำความรู้ไปปฏิบัติได้
- 6.2.2 เกษตรกรที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้จาก ศพก. และเข้าสู่ระบบการผลิตแบบแปลงใหญ่ สามารถลดต้นทุนการผลิตได้ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 5
- 6.2.3 ร้อยละ 100 ของศูนย์ที่ได้รับการพัฒนาสามารถให้บริการได้

6.3 ตัวชี้วัด

- 6.3.1 ศพก. และเครือข่าย ได้รับการพัฒนาให้มีความพร้อมในการให้บริการแก่เกษตรกร จำนวน 882 ศูนย์
- 6.3.2 เกษตรกรผู้นำที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้จาก ศพก. และศูนย์เครือข่าย ไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 สามารถนำความรู้ไปปฏิบัติได้

7. หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ

7.1 นางสาวอุไรวรรณ ตวงสิน

หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศ

หมายเลขโทรศัพท์ 097-3450400

7.2 นายกฤษฎา หล้าเมือง

นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ กลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศ

หมายเลขโทรศัพท์ 097-3456646
